

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Violarea secretului bancar. — Considerațiuni asupra unui exercițiu trecut. — Soc. „Industria Sârmei”, Cluj. — Dividendele. — *Cronică*: „Timișiana”, institut de credit și de economii s. a. Timișoara. Comercializarea stațiunilor balneare de stat. Bilanțul aur.

Violarea secretului bancar.

Cea mai elementară datorință a fiecărui cetățean este să supoarte sarcinile obștești, contribuind la susținerea Statului, în care trăește. Este deci un tribut firesc ca să plătească fiecare membru al marelui familie, numită Stat, impozitele, iar acela care se sustrage acestui obligament obșteșc nu merită numele de cetățean. Dl Madgearu a avut multă dreptate atunci, când a înfierat — într'un discurs foarte judicios, rostit nu de mult în Cameră — pe ceice caută să se sustragă acestei, cele mai elementare datorințe de cetățean. În privința aceasta suntem perfect de acord cu dl ministru de finanțe.

Nu putem însă să consimțim cu modul, cum înțelege fiseul, să se aperse de evaziunile fiseale. Anume, este vorba de unele cazuri, când administrațiunea financiară din anumite orașe ale Transilvaniei, din un exces de zel și mai cu seamă prin o interpretare greșită a art. 93 din Legea pentru Unificarea Contribuțiunilor Directe etc., a făcut încercări de a viola secretul bancar. Deși cazurile sunt sporadice, că unele organe fiseale au avut intențiunea de a face perchezitiie la bănci și să controleze depunerile contribuabililor pentru a se convinge de veracitatea fiseunilor fiseale, totuși trebuie să ne opunem cu perseverență contra acestor încercări.

Trebuie să opunem excepții față de această procedură a organelor fiseale, chiar și atunci, când e vorba numai de unele persoane și controlul Statului nu se extine asupra întregii clientele a băncilor.

Odată art. 93 nu amintește de „institute financiare”, care ar fi obligate să dea deslușiri fiseului despre situațiunea depozitelor clienților lor, divulgând secretele profesionale. Articolul amintit, la care fac apel organele fiseale pentru motivarea procedurii lor nelegale, zice: agenții fiseali vor avea dreptul să facă cercetări la fața locului în tot ce privește constatarea veniturilor, să ceară ori-cui orice informațiuni în această privință, să pretindă prezentarea registrelor spre verificare și să ceară contribuabililor lămuriri în scris sau verbal, sau să-i cheme în acest scop la fața locului unde se face impunerea”. Deci acest articol se referă mai mult la investigațiile directe, ce le poate face fiseul, reglementând raporturile între fise și contribuabil. Cu aceea, că el poate „să ceară ori-cui orice informațiuni” în privința constatării veniturilor, nu e spus că terțe persoane sunt și obligate a-l servi cu aceste informațiuni. Cu atât mai puțin se poate aplica această prescripțiune la divulgarea secretelor oficiale a organelor, care sunt încredințate cu administrarea averilor celor „suspecți” de fise.

Doar s'a încercat și la noi și — mai de mult — în alte țări să se strecoare în legile fiseale în mod precis și concis obligamentul institutelor financiare de a acorda organelor Statului o privire în registrele sale, pentru verificarea fiseunilor clientelei băncilor. Intențiunea fiseului

de a viola secretul bancar au fost combătute cu vehemență de toate organizațiile economice, atât la noi, cât și în străinătate.

Prima dată s'a pus chestia aceasta în discuție în Germania, după terminarea războiului; ba chiar și în țări ca Elveția — unde conștiința civică e foarte dezvoltată, și unde evaziunile fiscale sunt mai reduse — s'au făcut încercări strașnice de a suspenda secretul bancar. În Elveția s'a pus chestia aceasta pe tapet cu ocazia votării legii despre rescumpărarea averii majorată prin conjunctura războiului (Vermögensabgabe). Tot așa și în Austria și alte țări. Dar în toate țările s'au opus toate cercurile economice contra acestor proiecte, așa că au trebuit să fie scoase din discuție și aruncate în sertarul inițiatorilor lor. Și aceasta cu drept cuvânt, fiindcă o violare a secretului bancar nu ar aduce rezultatele dorite, din contră, în urma acestei legi, numai băncile și clientela lor ar avea de suferit, fiindcă deponenții și-ar retrage depozitele.

În Germania, Austria și alte țări, pe atunci cu valută avariata, evadau depunerile în proporții neobișnuite în străinătate respectiv în țări cu valută stabilă. Lipsa capitalurilor mobiliare se simțea într'o măsură destul de pronunțată în urma distrugerilor marelui războiu mondial. Golul ivit, se putea cu greu umplea. Apoi în astfel de împrejurări orice capital eșit din țară, căutând plasamente în țări cu o legislație fiscală agreeată de deținătorii capitalului, era o pierdere considerabilă pentru economia națională. Această situație să o mai agravezi și prin o evaziune de capital mobilier în urma unor legi fiscale de o rigoare draconică, ar fi o greșală de neiertat.

Astfel se explică că și în țări, unde social-democrația cu toată politica ei anti-capitalistă are un rol important în viața politică a statelor respective, a căzut proiectul de lege referitor la suspendarea secretului bancar.

La noi încă s'au opus la timpul său toate organele economice contra ideii violării secretului bancar — pe cum amintisem, — așa că nu s'a adus legea amințită. Tocmai de aceea este cu atât mai surprinzător, că se fac încercări ascunse de a se atinge de secretul bancar. Ori

aceste încercări, nu pot fi de loc de natură — nici la noi — a aduce rezultate bune.

Nu dorim a lua în apărare pe cei ce vor să evadeze dela impunerile fiscale. Părerea noastră în această privință ne-am exprimat-o îndeajuns ca să nu fim bănuși că am dori să devenim asociații celor, cari nu-și înțeleg datorința, ce o au față de Stat și concetățenii lor. Suntem numai contra modului, cum ar dori Statul să se apere față de evaziunile fiscale și suntem în primul rând contra violării secretului bancar, făcând această chestiune obiectul principal al preocupărilor noastre.

În stările actuale, când clientela băncilor este foarte ușor de excitat și se alarmează foarte repede, violarea secretului bancar, ar produce o panică în șirul deponenților, în urma căreia băncile ar ajunge într'o situație foarte dificilă. Pentru a inveda scepticismul marelui public este de ajuns a releva numai cazurile de panică petrecute la Timișoara, București și Iași, care dealtfel nu au stat în legătură cu măsuri fiscale. Totuși spiritele s'ar agita ușor prin măsuri fiscale greșite. A provoca o astfel de situație ar însemna să cauți răul cu tot dinadinsul.

În urma violării secretului bancar, fiseul nu ar profita de loc, deoarece deponenții și-ar ridica depunerile și ar face din nou pe cămătarul. Este un fenomen îmbucurător, care nu se poate face îndeajuns, că marele public a părăsit căile urmate înainte cu vreo câțiva ani și a abzis de rolul de cămătar, încredințând economiile lor instituțiilor financiare, care au menirea de a da o îndrumare sănătoasă vieții noastre economice. Acum să distrugi deodată, ceiace s'a făcut cu greu până acum ar fi condamnabil.

Să nu uităm, că suntem o țară săracă în capitaluri mobiliare, spiritul de economii nu este dezvoltat la noi în măsură prea mare și atunci să ne ferim de orice măsură, ce ar provoca greutatea creării capitalului mobilier. Din contră, să stimulăm pe toate căile nizuințele de majorare a capitalului, care este elixirul binefăcător al întregii vieți economice.

Cluj.

Dr. Traian Nichiciu.

Considerațiuni asupra unui exercițiu trecut.

(Continuare).

În industrie acelaș fenomen ca și în agricultură: Supraproducția nimicește pe producător. Nici nu se poate altfel: Țările agricole sunt astăzi și industriale, iar cele industriale sunt și agricole. Germania nu vrea să ne mai cumpere orzul românesc pentru că vrea să-l înlocuiască cu seară nemțească. Italia nu mai este dispusă să mai importe grâu. Exemple de acestea s'ar putea cita într'un număr considerabil.

Dar pe lângă acestea, ca și când n'ar fi de ajuns că ceea ce se negociază se negociază pe un preț derizoriu (Românul are o vorbă, care se potrivește de minune stărilor de astăzi: „Un necaz nu vine niciodată singur“), la supraproducția generală se mai adaugă și lipsa de consum, căci țăranul, industriașul, comerciantul, care vinde pe un preț de nimic, nu mai are poftă să mai facă cumpărături. Se restrânge numai la minimul necesar. Atâta tot. Mai departe nici o mișcare. În felul acesta, firește, criza a avut accente foarte dureroase.

În plus: Industriile ca și comerțul au avut de suportat în anul 1929 dobânzi, cari, deși mai mici decât în anii precedenți, nu permiteau totuși realizarea unui profit între împrejurările actuale. Aceste dobânzi au înghițit și bruma de profit, ce se mai putea realiza la unele întreprinderi, iar la altele chiar capitalul însuși al întreprinderii. De adăugat la toate acestea, că solvabilitatea clienților, în frunte cu cel mai de seamă, Statul, a fost și în anul 1929, puțin satisfăcătoare. Un industriaș care a furnizat Statului în anul 1924 o comandă oare-care, calculându-și un profit de 40% și în acest scop a împrumutat cu 20% capitalul necesar executării comenzii, a pierdut până în anul 1929 nu mai puțin de 60% la întreaga valoare, calculând dobânzile numai anual, nu trimestrial cum o fac băncile.

Poate n'ar fi tocmai nepotrivit să amintesc, că pe lângă cele înșirate mai sus, ceea ce s'arăcește în ziua de astăzi industria e și reclama. Pentru reclamă se cheltuiesc sume de necrezut. Ziarul „Times“ din Londra câștigă cu o singură apariție numai din reclamă suma de cel puțin Lei 10,000,000.

Am vorbit de dobânzi, chestunea atât de actuală acum, pe care nu vor întârzia s'o exploateze bărbații noștri politici, văzând că acțiunea întreprinsă de dl Dr. Lupu prinde din ce în ce mai mult teren. Cât privește industriile însă nu acestea constituiesc cel mai mare rău în anii de criză, ci mai ales scăderea creditului, de care se bucură aceste industrii, lipsa de credit, care poate deveni fatală. (Continuare în nrul viitor).

Soc. „Industria Sârmei“, Cluj.

— O înălțătoare serbare a muncii. —

Duminică în 6 Aprilie a. e. și-a serbat „Industria Sârmei“ S. A., Cluj, iubileul de 10 ani de existență. Înființată din inițiativa și în partea cea mai mare cu capitalul Băncii Centrale din Cluj, această industrie a luat un avânt extraordinar. Uzinele ei se află în Câmpia Turzii, aproape de stațiunea cu acelaș nume a C. F. R. Unde înainte cu 10 ani, nu se găsea pe acest loc decât holde de cartofi și porumb, astăzi grație spiritului, credinței, capitalului și muncii bărbaților puși în frunte, au răsărit nu numai marile și splendidele uzine, cari fără exagerare, prin așezarea, organizarea, funcțiunea și producțiunea lor, pot rivaliza cu uzinele de acest fel din apusul industrializat al Europei, dar și un întreg orașel de case și căsuțe ale coloniilor funcționarilor și muncitorilor angajați în această industrie. Motivul principal pentru care s'a ales aci locul pentru uzine, a fost existența gazului metan, a cărui conductă principală străbate acest teren. Bineînțeles la înființare, nu s'a putut prevedea că prin înjgheburile societății Sonamet, va trebui să plătească 90 bani per m. c. de gaz metan, în loc de 2 bani, cât plăteau celelalte industrii existente, în baza contractelor ce le aveau de mai înainte. Industria Sârmei a fost încercată la începutul existenței, de o gravă desiluzie în ce privește gazul metan, unul dintre factorii determinanți a bazei de producție, după cum a subliniat-o într'o vorbire un membru al Consiliului societății, când s'a adresat reprezentantului guvernului, prezent la această serbare, și pe care l-a rugat să intervină ca chestiunea aceasta, de mult pendentă, a prețului gazului metan, să se reglementeze odată cum se cuvine. Trebuie să se știe că Industria Sârmei consumă lunar 1,100,000 m. c. de gaz metan.

În următoarele vom reda descrierea sumară a uzinelor Industriei Sârmei în starea lor actuală:

1. *Laminorul*. Fierul brut e în lingouri, cu secțiuni de 60—80 mm. în greutate de 50—80 kg. Lingourile trecând prin un cuptor lung de 18 m. încălzit cu gaz metan, sunt încălzite până la cea 1200 gr. celsius. La această temperatură se face laminarea, care constă în trecerea de mai multe ori prin pereți de cilindri, cari învârtindu-se subțiază și lungesc fierul. Sârma laminată gata, în dimensiuni de 5—15 mm., este încolăcită automat și lăsată să se răcească. În laminor se mai fabrică fier de beton, în bare până la diametru de 26 mm. Producția zilnică se urează până la 20 vagoane.

2. *Cazanele de aburi*, cu tuburi fierbătoare produc aburi cu presiune de 13 atmosfere, supraîncălzit la 230 gr. celsius. Bateria constă din 3 cazane fiecare cu câte 2 corpuri cilindrice. Combustibilul este gaz metan. Aburii produși sunt conduși la

3. *Mașina cu aburi* cu 2 cilindri (presiune înaltă și joasă) în tandem. Puterea 3000 HP, greutatea complexivă 230.000 kg. Volanul greu de 60 mii kg. are diametru de 7 m. Mașina acționează laminorul.

4. *Trefilajul (Tragerea) de fier*, prelucrează la rece sârma laminată. Această secție fabrică sârme de fier de toate calitățile. Sârma e trasă

prin filiere, subțindu-se și lungindu-se. Se trefilează sârma după trei ceri multiple până la 0,3 mm. Sârmele mai groase sunt trefilate în unsoare și au culoare neagră. Sârmele mai subțiri sunt trefilate în băi și au o culoare lucie. Producția zilnică e de cea 4 vagoane la zi.

5. *Preparator și Recensator.* Sârma laminată și sârma recoaptă înainte de trefilare trebuie curățită cu acid sulfuric, apă și baie de var. Sârma după mai multe trefilări devine fragilă. Pentru a putea fi trefilată mai departe, se recoace în cuptoare speciale. Bateria constă din 6 cuptoare de recapt. Combustibil e gaz metan. Colacii de sârmă vin închiși ermetic în creosete de oțel și încălzit timp de mai multe ore la o temperatură de 700—900 gr. celsius.

6. *Trefilajul de oțel.* În această secție se trefilează sârmă de oțel specială de calitate superioară cu rezistență de 150—250 kg. mm. p. Oțelul acesta este turnat în oțelăria uzinelor societății. În special se confecționează sârme destinate cablurilor. Producția lunară de cea 12 vagoane.

7. *Cuptoare de călit sârma de oțel,* numite cuptoare de patentat, în care se face bonificarea acestei sârme speciale.

8. *Zincatoare electrolitice.* Sârma pentru a fi protejată contra oxidării (ruginei) este trecută în acid clorhidric și după ce a trecut prin degresator și decapaj electrolitic, este zincată prin electroliză. Aici se face și zincarea sârmelor de telegraf și telefon. Producția este de cea 15 mii kg. la zi.

9. *Secția fabricatelor diverse.* a) Arcuri de mobile, b) agrafe de birou, c) sârmă pentru flori, d) sârmă ghimpată.

10. *Fabrica de cuie.* Secția aceasta este cea mai mare fabrică de cuie din țară. Mașinile mici produc peste 500 cuie la minut. Producția normală în 8 ore e de 15000 kg. Sunt în total 90 mașini de cuie.

11. *Curățitorul de cuie.* În tobe de fier rotative cuiele amestecate cu praf de lemn sunt curățite de unsoare și de arpile de vârf.

12. *Ambalarea cuielor* se face parte cu mașini electromagnetice, parte cu mâna. Aici se confecționează și cutiile de carton cu ajutorul a 4 mașini de cartonaj.

13. *Magazia de cuie* compusă din 2 hale mari.

14. *Centrala Termo-Electrică* în care trei motoare cu gaz metan (2 motoare de câte 600 HP. putere și unul de 300 HP. putere) acționează generatoarele electrice. Curentul electric este repartizat uzinelor prin tabloul de distribuție. Motorul de mijloc care este cuplat direct cu generatorul electric, servește curent exclusiv pentru

15. *Cuptorul Electric* din oțelărie cu 3 electrolizi, are o capacitate de 1000 kg. și produce la zi 5—6000 kg. oțel special superior, care este turnat în blocuri la o temperatură de la 1400—1650 gr. celsius. Aceste blocuri vin laminate și transformate în sârmă laminată de oțel care ulterior vine trefilată până la dimensiunile cele mai subțiri. Anexat oțelăriei e

16. *Laboratorul cu trei secții.* a) laboratorul chimic. Aici se face analiza oțelului. Sala 1 e sala cântarelor și a determinării conținutului de

carbon. Sala a 2-a e sala analizelor pe cale umedă, pentru determinarea conținutului de mangan, siliciu, fosfor, sulfur, nichel, crom, etc. Aici se fac și orice alte analize chimice necesare;

b) Laboratorul metalografic. Strucura oțelului și a sârmelor speciale e controlată la microscop. Cazuri speciale se fotografiază;

c) Laboratorul mecanic, în care sunt examinate sârmele în curs de prelucrare și cele gata, pentru stabilirea rezistenței la tracțiune, a lungirii, rezistenței la flexiune, la torsiune, rezistenței electrice, tăriei Brinell.

Anexat fabricii sunt grupurile de colonii ale: Maistrilor, specialiștilor, muncitorilor însurați, muncitorilor neînsurați, Căminul ucenicilor. Apoi colonia „Maria” a funcționarilor cu casina lor. Afară de acestea mai există pe lângă fabrică o școală de ucenici la care propun inginerii și funcționarii uzinelor; un ambulator medical cu secție chirurgicală; o baie cu vane și dușuri; o bibliotecă; un corp de pompieri cu trei pompe mari; un club sportiv cu secții de tenis, football și atletică.

Serbarea tubilară a fost onorată cu prezența dlor Miniștri Dr. Vaida Voevod și Dr. D. Moldovan, precum și cu reprezentanții tuturor autorităților, ai industriei, și ce trebuie scos îndeosebi la iveală, prin șefii firmelor mari de fierărie din toate unghiurile țării, cari desfac mărfurile acestei fabrici.

Serbarea s'a deschis prin un serviciu religios oficiat de preotul român al coloniei. Apoi s'a vizitat fabrica în grupuri sub conducerea inginerilor fabricii. După aceea s'a servit un banchet pentru invitați, de vreo 250 facămuri.

Seria toastelor a deschis-o directorul general al Băncii Centrale, senatorul Ionel Comșa, care a făcut un mic istoric al Industriei Sârmei, a arătat importanța național economică a acestor uzine pentru timp de pace și de războiu, și toastează pentru Rege și Regentă.

Urmează apoi alte 26 toasturi dintre cari remarcăm pentru importanța lor pe al directorului general al uzinelor I. Diamant, care aduce la cunoștința celor prezenți că din prilejul iubileului de 10 ani, se pune baza instituției îngrijirii la bătrânețe a muncitorilor fabricii după un serviciu de 25 ani împliniți.

Dr. Valentin Poruțiu arată că Industria Sârmei a plătit în decursul anului 1929 Statului, sub diferite titluri, contribuțiuni în valoare de 82 milioane Lei. Trece apoi la chestiunea gazului metan amintită mai sus.

Lustgarten, Brașov, povestește felul ingenios cum în scurt timp Industria Sârmei a știut să realizeze fabricarea sârmei de oțel de o calitate cum încă multe uzine din apus nu au reușit să o fabrice.

Comersanții și clienții fabricii dnti Bogza-Galați, Lupu Carniol, Predelean, E. Georgescu-București, Moțoi și Josivescu-Ploiești etc. cu toții laudă marfa produsă de Industria Sârmei, care este cel puțin așa de bună ca cea similară din străinătate și scot la iveală meritele reprezentantului comercial al fabricii la București, a dlui Valda. Dr. Jickeli, reprezentantul vechii firme săsești din Sibiu se alătură la cele spuse de ceilalți comercianți cu privire la fabricatele Indu-

striei Sârmei și în altă ordine de idei face o excursie în domeniul istoric și zice că la comerșanții sași le-a mers bine când făceau comerț cu Muntenia și Moldova.

Președintele Ugișului, senatorul Mircea se adresează reprezentantului guvernului și al industriei mari din Minister, și bazat pe mărturisirile prețioase și sincere făcute de clienții fabricii, se ridică contra afirmației riscate și dovedit nebazate a birocraților, că industria noastră ar fi parasitară. Nu este parasitară fiindcă ea contribuie cu 13 miliarde anual la bugetul Statului, și nu este parasitară fiindcă satisface trebuințele populației acestei țări cu mărfuri cel puțin așa de bune și cel puțin așa de ieftine, ca cele importate din străinătate.

Interesant și original a fost toastul ziaristului Paul, care a spus că inoficial a colindat și prin coloniile fabricii, interesându-se de felul cum locuiesc și cum trăiesc muncitorii și funcționarii, și constată cu satisfacție că pretutindeni a aflat lucruri bune și mulțumire, și dorește ca toate stabilimentele industriale din țară să ia exemplu dela Industria Sârmei și să pună la rubrica cheltuielilor sume corespunzătoare pentru îmbunătățirea sorții funcționarilor și muncitorilor.

Serbarea jubilară a decurs într-o atmosferă senină și înălțătoare și toată lumea care a avut norocul să participe, s'a îndepărtat pe deplin mulțumită de cele văzute și auzite.

Sperăm că seria toastelor, cari toate au culminat în a aduce elogii meritate conducătorilor Industriei Sârmei, pentru dezvoltarea ce au dat-o capacității de producție, bonității și ieftinătății fabricatelor, vor fi avut și asupra reprezentanților autorităților superioare ale Statului nostru, efectul de a-i stimula să intervină la factorii competenți, să ceară abrogarea legilor fiscale, ca bunăoară cea privitoare la construcții, lege care paralizează activitatea pe acest teren și prin aceasta și plăsarea produselor Industriei Sârmei; și mai sperăm că își vor pune toată influința ca la comenzile făcute de Statul nostru, să se țină seamă de excelențele fabricate ale Industriei Sârmei, cum sunt: sârma de telegraf și telefon, cablurile, sârma ghimpată, cuiele, arcurile, agrafele, fier de beton etc. etc.

ac.

Dividendele

ce plătesc băncile pe anul 1930.

„Albina“, Sibiu	18 ⁰ / ₀	Lei	90—	net
„Ardeleana“, Orăștie	15 ⁰ / ₀	„	75—	„
„Armonia“, Cincul-Mare	12 ⁰ / ₀	„	120—	„
„Auraria“, Abrud	12 ⁰ / ₀	„	60—	„
„Banca Agrară“, Cluj	9 ¹ / ₀	„	91—	„
„Banca Aurora“, Năsăud	22 ⁰ / ₀	„	22—	„
„Banca Centrală“, Cluj	12 ⁰ / ₀	„	26—	„
„Banca Poporală“, Dej	15 ⁰ / ₀	„	37·50	„
„Banca Poporală“, Caransebeș	20 ⁰ / ₀	„	85—	„
„Banca Românească“, București		„	82·82	„
„Banca Națională a României“, București		„	396—	„
„Banca Viticolă a României“, București		„	23·64	„

„Câmpiana“, Mociu	24 ⁰ / ₀	„	48—	„
„Cordiana“, Fofeldea	50 ⁰ / ₀	„	50—	„
„Cristiana“, Brad	20 ⁰ / ₀	„	100—	„
„Dacia Traiană“, Sibiu	16 ⁰ / ₀	„	25—	„
„Economul“, Cluj	17 ⁰ / ₀	„	17—	„
„Furnica“, Făgăraș	14 ⁰ / ₀	„	70—	„
„Goronul“, Aiud	15 ⁰ / ₀	„	30—	„
„Grănișterul“, Dobru	14 ⁰ / ₀	„	7—	„
„Maramurașana“, Sighet	20 ⁰ / ₀	„	82—	„
„Minerva“, Beclean	18 ⁰ / ₀	„	90—	„
„Mureșiana“, Reghin	16 ⁰ / ₀	„	16—	„
„Olteana“, Viștea de jos	16 ⁰ / ₀	„	80—	„
„Oravițana“, Oravița	10 ⁵ / ₀	„	70—	„
„Poporul“, Săliște	22 ⁰ / ₀	„	22—	„
„Prima Ardeleană“, Cluj	12 ⁰ / ₀	„	60—	„
„Sălăgeana“, Jibou	12 ⁰ / ₀	„	60—	„
„Șercațana“, Șercaia	20 ⁰ / ₀	„	20—	„
„Silvania“, Șimleul-Silvaniei	18 ⁰ / ₀	„	73·80	„
„Soc. Naț. de Credit Ind.“, București		„	82·20	„
„Someșana“, Dej	10 ⁰ / ₀	„	20—	„
„Datra“, Cluj	14 ⁰ / ₀	„	28—	„
„Ulădeasa“, Hușid	20 ⁰ / ₀	„	40—	„
„Voileana“, Voila	10 ⁰ / ₀	„	50—	„

CRONICA.

„**Timișiana**“, institut de credit și de economii s. a. **Timișoara**. Cererea de concordat prezentată de această bancă a fost aprobată în principiu de Tribunal. Conferința creditorilor a fost convocată pe ziua de 2 Iulie a. e.

Comercializarea stațiunilor balneare de stat. Ministerul Sănătății a aprobat comercializarea stațiunilor balneare: Băile Herculane, Ocna-Sibitului și Principesa Elena, sub formă de regie publică comercială.

Ele vor fi puse sub conducerea unei direcțiuni, compusă din 5 membri: directorul stațiunii, un funcționar superior al Ministerului Sănătății, doi specialiști și un delegat al Min. de finanțe.

Bilanțul aur. Precum este informat ziarul „Argus“ Oficiul de studii al Ministerului de finanțe studiază în prezent, din încredințarea guvernului, problema bilanțului de stabilizare.

Proiectul de lege va fi întocmit încă în cursul acestei luni.

Conform proiectului bilanțurile vor mai putea fi încheiate în Lei hârtie numai în anul 1930 și 1931, iar bilanțurile pe 1932 vor trebui încheiate toate conform prevederilor legii bilanțului de stabilizare.

Bilanțurile pe 1930 și 1931 încheiate în aur vor beneficia de numeroase avantajii prevăzute de legea contribuțiilor directe.

„ASTRA CINEGRAFICĂ“

SOCIETATE ANONIMĂ PENTRU INDUSTRIA DE FILME ȘI CINEMA, SIBIU.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății anonime pentru industria de filme și cinema „ASTRA CINEGRAFICĂ“, sunt invitați în virtutea §-ului 14 din statutele societății la

I-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sibiu, *Joi în 1 Maiu 1930, la orele 9 a. m.*, în birourile societății Str. Șaguna Nr. 11, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul general al Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe 1929 și raportul Comitetului de cenzori;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori;
4. Fixarea jetoanelor de prezență și stabilirea onorariului cenzorilor;
5. Intregirea Consiliului de administrație;
6. Alegerea cenzorilor.

Domnii acționari, cari voese să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, în conformitate cu §§-ii 17, 18 și 19 din statutele societății, trebuie să depună Titlul provizoriu și eventual plenipotențe timbrate cel mult până Sâmbătă, 26 Aprilie a. e., la ora 6 p. m., la cassa Centralei noastre în Sibiu.

Depunerea titlilor provizorii resp. a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la sucursala noastră din București, precum și la filialele ALBINA din Brașov, București, Cluj, Dicio-Sânmartin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Mureș și Timișoara, în acest caz însă cel mult până în 24 Aprilie a. e., orele 12 m.

Sibiu, la 11 Aprilie 1930.

Consiliul de administrație.

Activa.		Bilanț per 31 Decembrie 1929.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	160.245	—	Capital social vărsat	3.500.000	—
Marfă:			Aportul „ASTREI“	1.500.000	—
Filme „FOX“	3.993.636	50	Spese de fondare	229.992	—
„PARAMOUNT“	11.925.307	90	Fond de rezervă	17.200	—
„PROPRII“	153.289	—	Creditori	13.291.951	50
„CULTURALE“	168.855	60			
Aportul „ASTREI“		1.500.000			
Diverse Conturi debitoare		425.283			
Mobiliar	255.549	—			
Amortizare	65.519	—			
Pierdere		9.540			
		50			
	18.539.143	50		18.539.143	50
Cont de ordine:			Cont de ordine:		
Garanție	1.185	400	Garanție	1.185.400	—

Spese.		Cont de Profit și Pierdere.		Venite.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi	701.016	50	Venit dela filme	4.293.930	50
Cheltuieli generale	899.480	50	Pierdere	9.540	50
Chiri	444.816	—			
Salarii	2.160.939	—			
Scopuri culturale	10.000	—			
Impozite	21.670	—			
Amortizare	65.549	—			
	4.303.471	—		4.303.471	—

Sibiu, la 31 Decembrie 1929.

s. s. Ion Banciu, director.

Pentru contabilitate: s. s. Alexiu Odor, expert contabil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

s. s. Dr. Octavian Russu, președinte.
s. s. I. D. Petri

s. s. Dr. Niculae Cristea

s. s. Ioan Vătășan
s. s. Dr. Liviu Ionașiu

s. s. Silviu Teșosu

Subsemnatul Comitet de cenzori am examinat Contul Bilanț și Profit și Pierdere și le-am aflat exacte.

s. s. Constantin Popp, președinte.
s. s. Tiberiu Zima

s. s. Niculae Petruțiu

s. s. Trandafir Preda
s. s. Niculae Cioca

s. s. Marius Peculea

„CHIORANA”, institut de credit și economii, soc. pe acții în Șomeuta-Mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „CHIORANA”, societate pe acții în Șomeuta-Mare, conform §-ului 19 din statute se invită la

a XXVIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Șomeuta-Mare, la 26 Aprilie 1930, la 4 ore p. m., în localul institutului. În caz când la adunare nu s'ar prezenta numărul de acționari cerut de statute, prin aceasta se convoacă adunarea generală în sensul §-ului 26 din statute pe ziua de 5 Maiu 1930, la 4 ore p. m.

Obiectele:

1. Alegerea alor 2 notari și alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal;
2. Raportul Direcțiunii și a Comitetului de reviziune și stabilirea bilanșului;
3. Deciziune asupra distribuirii profitului curat;
4. Alegerea alor 5 membri în Comitetul de reviziune pe un period de 3 ani și unul în Direcțiune pe un period de 4 ani;
5. Fixarea prețului mărcilor de prezență pe anul 1930;
6. Stabilirea plășilor membrilor din Direcțiune, a Comitetului de reviziune, precum și adaosul de plată al funcționarilor institutului;
7. Eventuale propuneri, cari se vor înainta conform dispozițiilor statutare.

Se atrage atențiunea d-lor acționari la următoarele dispozițiuni din statute;

§ 22. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin un jumătate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ea atari, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală, la direcțiunea institutului, respective la locurile designate de Direcțiune au depus acțiunile lor, eventual și documentele de plenipotență.

Acțiunile depuse la locurile designate se vor lua în considerare numai încât reversul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare adunării generale, s'a depus la institut.

În legătură cu aceste avem onoare a notifica, că pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere s'au designat în acest an, respective sunt rugate institutele cari fac parte din „Solidaritatea”, Șomeuta-Mare, la 29 Martie 1930.

Direcțiunea

Activa.

Bilanș general încheiat la 31 Decembrie 1929.

Pasiva.

	Lei	b.		Lei	b.
Cassa în numerar	485.392	—	Capital de acții	400.000	—
Efecte și acții dela bănci	429.820	—	Fond de rezervă	664.000	—
Conturi-curente	1.316.952	58	Fond special de rezervă	174.000	—
Cambii de bancă	2.099.100	—	Fond pt. diferență de curs la efecte	64.000	—
Cambii cu acoperire hipotecară	7.028.850	—	Fond pentru impozite	100.000	—
Imprumuturi cu acoperire hipotecară	770	—	Fond pt. abscrierea creanțelor dub.	200.000	—
Realități (casele institutului)	39.000	—	Fondațiunea Nicolau Nilvan		1.602.600
			Fondul cultural		11.664
			Fond de pensii		210.000
			Depuneri spre fructificare		635.000
			Depozite de cassă		8.208.769
			Dividende neridicate		279.189
			Interese transitorii		98
			Profit curat		19.256
					370.524
					142.881
					60
					11.379.884
					58

Debit.

Contul Pierdere și Profit.

Credit.

	Lei	b.		Lei	b.
Interese: la depuneri spre fructificare impozabile	754.007	88	Interese și proviziuni dela:		
„ „ 6 fonduri „ libere de impozit	9.964	12	Cambii și imprumuturi hipotecare		1.766.401
Spese: salare	117.382	40	Interese: dela depuneri proprii		201.587
adaus de scumpete	249.240	—	dela efecte		44.657
adaus de plată	344.460	—	dela conturi-curente		17.887
relut de cuartir	40.000	—	Chirie dela realități		50.250
chirie	14.500	—			
marce de prezență	6.000	—			
erte, tipărituri, porto și de călătorie	4.600	—			
Contribuțiune: directă și alte impozite	96.965	—			
dare de venit după int. de depuneri	132.494	—			
Profit curat	87.287	—			
	142.881	60			
	2.080.762	00			

Șomeuta-Mare, la 31 Decembrie 1929.

Alexandru Nilvan m. p., director.

Pentru contabilitate: Gheorghe J. Radocca m. p., director general.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Alexandru Racoși Filip m. p., președinte. Ioan Bohățel m. p. Alexandru Pop m. p. Dr. Nicolae Gherghel m. p.
Ioan Buteanu m. p. Paul Fetti m. p.

Conturile prezente le-am examinat și comparat cu registrele și documentele referitoare și le-am aflat exacte.

Șomeuta-Mare, la 29 Martie 1930.

Ioan Coza m. p. Adrian Ofoiu m. p. Ștefan Gheție m. p. Ioan Chișiu m. p. Dr. Victor Marcu m. p.

Propunerea Direcțiunii pentru împărțirea profitului pro 1930.

1. Dividendă statutară 5% și supra-divid. 15%	Lei 80.000	—	4. Dotare statutară și supra-dot. fondului cultural	Lei 3.000	—
2. Dotare statutară și supra-dot. fond. de rezervă	26.000	—	5. Remuner. celor neîndreptății la adaus de plată	6.000	—
3. „ „ „ „ „ pensii	12.000	—	6. La dispoziția Direcțiunii	15.881	60
				Lei 142.881	60

Șomeuta-Mare, la 29 Martie 1930.

DIRECȚIUNEA.

**„VIITORUL“, institut de credit și economii, s. p. a.
în OCNA-SIBIULUI.**

Prospect de emisiune.

Adunarea generală ordinară din 30 Martie a. c. a decis urcarea capitalului societar la 1.000,000 Lei și transformarea acțiunilor vechi à 50 Lei nom. în acțiuni noi à 500 Lei nominal, în următoarele condiții:

1. O acțiune veche se evaluează la 100 Lei, primind acționarii după 5 acțiuni vechi o acțiune nouă à 500 Lei val. nominală.

2. Posesorul unui număr mai mic ca 5 acțiuni va avea dreptul a completa cu numerar lipsa până la 500 Lei, iar dacă nu dorește a completa diferența, i se vor restitui de către institut câte 100 Lei de fiecare acțiune. Sumele neridicate se vor administra de către institut în favorul fostului acționar până la dispozițiile contrare ale aceluia sau ale succesorilor săi.

3. După 5 acțiuni vechi are drept acționarul să opteze o acțiune nouă în prețul de emisiune de 500 Lei.

4. Posesorul alor 3—4 acțiuni vechi va avea afară de dreptul de completarea valorii nominale la 500 Lei, dreptul să opteze o acțiune nouă în prețul de emisiune de 500 Lei.

5. După fiecare acțiune optată se mai plătesc 25 Lei spese de emisiune.

6. Asupra acțiunilor neoptate de vechii acționari dispune direcțiunea, negociindu-le pe cursul ce-l va stabili.

7. Termenul de subscripție se fixează până la 30 Aprilie a. c.

8. La iscălire se vor achita 30% din nominal și spesele de emisie.

20% din nominal se vor achita până în 30 VI a. c.

25% „ „ „ „ „ „ „ 30 IX a. c.

25% „ „ „ „ „ „ „ 31 XII a. c.

9. După acțiunile integral vărsate până la 30 Aprilie a. c., se vor bonifica 14% dobândă, după ratele din p. 8, 10% dobândă pe anul 1930, iar acțiunile vărsate pe deplin până 31 Dec. 1930 vor participa la dividend în 1931.

10. După ratele restante se vor socoti 16% dob. de întârziere.

11. Față de acționarii, cari nu varsă ratele la timp, se vor aplica dispozițiile codului comercial.

12. Acțiunile se pot subscrie la institut, — cele vechi prezentându-le spre stampilare și preschimbare — personal sau prin poștă, folosind declarația anexată și expediând ratele prin poștă sau bancă.

Ocna-Sibiului, în 30 Martie 1930.

Cu autorizația adunării generale:

Direcțiunea.